

zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Spatřuje-li stížnost zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. v tom, že obžalovanému nebyla dána možnost vésti svědky o určitých skutečnostech, ano průvodní řízení bylo prohlášeno za skončené dříve, než obžalovaný mohl učiniti průvodní návrhy, přehlíží, že zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. nastává jen, nebylo-li při hlavním přelíčení o stěžovatelovu návrhu rozhodnuto nebo bylo-li mezitímním nálezem vyneseny proti jeho návrhu nebo přes jeho odpor opomenuto nebo nesprávně použito nějakého zákona neb nějaké zásady trestního řízení, jichž šetřiti káže podstata řízení, zabezpečujícího trestní stíhání i obhajování. Ostatně jest stížnosti v tomto směru připomenuti, že obžalovaný a jeho obhájce směli a mohli při hlavním přelíčení činiti průvodní návrhy i po předsedově prohlášení o skončení průvodního řízení až do okamžiku, kdy se soudní sbor odebral do poradní síně, by se usnesl o rozsudku, tedy nejen v závěrečných řečích podle § 255 tr. ř., nýbrž po případě i ještě po prohlášení předsedově, že líčení je skončeno (rozh. č. 740, 793 víd. sb.).

Čís. 3843.

Trestné činy podle §§ 3 až 5 a 7 až 13 lich. zák. čís. 568/1919 prýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to bylo v rozsudku zvláště uvedeno.

Vylučuje proto předchozí odsouzení pro tyto trestné činy podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919, i když v předchozím rozsudku nebylo vysloveno, že čin byl spáchán z oněch pohnutek; nalézacímu soudu nepřisluší právo přezkoumávati rozsudek v tomto směru (§ 281 čís. 11 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, Zm II 352/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 10. srpna 1929, pokud jím byl obžalovanému, odsouzenému pro přečin podle § 72 I. čís. 7 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. do vězení na pět dní zostřeného jedním postem, podle §§ 1 a 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. povolen podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou na jeden rok, zrušil napadený výrok a trest uložený obžalovanému prohlásil za nepodmíněný.

D ů v o d y:

Státní zastupitelství shledává důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. v tom, že nalézací soud vykročil ze své moci trestní, příznav obžalo-

vanému podmíněný odklad výkonu trestu přes to, že obžalovaný byl dne 15. prosince 1924 okresním soudem v Břeclavi odsouzen pro přešupek předražování podle § 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., podmíněně k pokutě 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 5 dní, — třebaže bylo dne 10. března 1926 vysloveno, že se osvědčil, — a přes to, že od doby, kdy bylo vysloveno osvědčení, do dne, kdy obžalovaný spáchal nový trestný čin (1. prosince 1928) neuplynula pětiletá lhůta, stanovená v § 2 odst. (2) zákona o podmíněném odsouzení.

Nalézací soud přes ono dřívější odsouzení obžalovaného nepokládá nyní jeho podmíněné odsouzení za vyloučeno, ježto v rozsudku okresního soudu v Břeclavi ze dne 15. prosince 1924 nebyla vyslovena ztráta práva volebního a poněvadž prý soud jest nyní pravomocí onoho rozsudku v tomto směru vázán. Mimo to vyslovil nalézací soud, přezkoumávaje předmět dřívějšího rozsudku, přesvědčení, že tehdejší trestný čin nebyl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, nýbrž patrně z lehkomyšlnosti a z nedbalosti. Zmateční stížnosti státního zastupitelství nelze upříti oprávnění. Podle § 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. je podmíněné odsouzení (s obmezením, stanoveným v druhém odstavci) vyloučeno, byl-li vinník již dříve odsouzen pro zločin na dobu delší tří měsíců nebo vůbec pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné. Jak již uvedeno, byl obžalovaný v roce 1924 odsouzen pro přešupek předražování podle § 7 zákona o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. Podle § 22 tohoto zákona je — mimo následky odsouzení nastávající podle platného práva — každé odsouzení pro některý čin, trestný podle § 3 až 5 a 7 až 13 cit. zákona, spojeno se ztrátou všeho práva volebního a volitelnosti. Toto ustanovení nelze vzhledem k předpisu § 3 čís. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. vykládati jinak, než že zákon sám stojí na stanovisku, že trestné činy podle §§ 3 až 5 a 7 až 13 lich. zák. prýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností, z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to bylo v rozsudku zvláště uvedeno. Správnost tohoto výkladu plyne i z důvodové zprávy právního výboru o vládním návrhu zákona o trestání válečné lichvy a o lidových soudech pro ně, tisk 1697, kde se na str. 24 praví: »Každý, kdo byl odsouzen pro . . . některou formu předražování, ztratí veškeré právo volební. Tím vtištěna všem těmto provinilcům veřejná pečeť ztráty občanské cti . . . Následky tyto nastávají ex lege a není potřeba, by byly zvláště v rozsudku uváděny.« Hledíc k tomu, nemá pro otázku, o kterou jde, významu okolnost, na kterou poukazuje nalézací soud, že dřívějším rozsudkem nebyla vyslovena ztráta práva volebního, ba že v rozsudkovém záznamu jsou slova: »Vyslovena ztráta práva volebního« přeškrnuta, — z čehož prý vysvítá, že soudce odmítl vysloviti ztrátu práva volebního, takže prý odsouzený nabyl v tomto směru právní mocí rozsudku, i kdyby v té příčině nevyhovoval předpisům zákona, nároku, že nebyl zbaven práva volebního. Tím méně ovšem měl se nalézací soud sám pouštěti do zkoumání otázky, zda byl onen přešupek předražování spáchán z pohnutek

nízkých a nečestných. Je-li tedy, jak dolíčeno, již podle zákona dán předpoklad, že dřívější trestný čin, pro který byl obžalovaný odsouzen, byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, je v souzeném případě podmíněné odsouzení obžalovaného podle § 2 cit. zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, ano ode dne, kdyby bylo vysloveno, že se ve zkušební době jednoho roku, dané mu při podmíněném odsouzení pro přešupek předražování (t. j. od 10. března 1926) do doby, kdy spáchal souzený trestný čin (1. prosince 1928) neuplynulo ještě pět let, takže tu není podmínek § 2 odst. (2) zákona o podmíněném odsouzení. Povolil-li nalézací soud obžalovanému přes to podmíněný odklad výkonu trestu, vykročil tím ze své moci trestní, zatíživ tak rozsudek zmatečností podle § 281 čís. 11 tr. ř. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek nalézacího soudu ve výroku, povolujícím obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu, jako zmatečný zrušiti a vysloviti, že trest obžalovanému uložený je nepodmíněný.

Čís. 3844.

Subjektivní skutková podstata přečinu podle § 283 tr. zák. předpokládá, že pachatel nevyhověl výzvě k rozchodu z vlastní vůle ihned tak, jak mu to bylo podle místního a časového stavu možno.

Následovaly-li za sebou okamžitě výzva k rozchodu, výkřik pachatelův, podřazený skutkové podstatě § 279 tr. zák. a jeho zatčení, jímž bylo jeho volné rozhodování se přerušeno, nelze mu přičítati kromě přečinu § 279 tr. zák. i přečin podle § 283 tr. zák.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1930, Zm I 774/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 30. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák., přečinem shluknutí podle §§ 279 a 283 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., vyhověl, pokud byl obžalovaný uznán vinným i přečinem podle § 283 tr. zák., zrušil rozsudek v této odsuzující části jako zmatečný a obžalovaného v této části zprostil podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění, pokud důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. napadla odsouzení pro přečin shluknutí podle § 283 tr. zák. Zmateční stížnost uplatňuje v tom směru sice i neúplnost podle § 281 čís. 5 tr. ř., pokud rozsudek nezjišťuje, že obžalovaný v době, kdy byl vyzván k rozchodu, měl také skutečně čas, by výzvy uposlechl a odešel; leč skutková zjištění nalézacího soudu o výstupu jsou dostatečná, by se na jejich základě s hlediska důvodu zma-